

УДК 35.073.515.3

*Анастасія Олексіївна Пекар,
здобувач Науково-дослідного інституту
інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України*

ПРАВО НА ЗАХИСТ ВІД НЕДОБРОСОВІСНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ: ЗМІСТ ТА ОЗНАКИ

Постановка проблеми. Недобросовісне використання засобів індивідуалізації є одним з розповсюджених порушень прав інтелектуальної власності та форми недобросовісної конкуренції у сфері цивільного обігу. Це пов'язано з істотним зростанням вартості нематеріальних активів у структурі капіталу та можливістю отримання значних незаконних прибутків у випадку недобросовісного використання засобів індивідуалізації. Так, за підрахунками американського журналу Forbes у 2016 році вартість торгової марки Apple склала 265,8 мільярдів доларів США, Google – 136,2 мільярди доларів США, замикає трійку лідерів компанія Microsoft із вартістю бренду у 110,2 мільярдів доларів США у 2016 році [1]. Забезпечення можливості комерціалізації прав на засоби індивідуалізації передбачає наявність ефективного захисту прав інтелектуальної власності на такі засоби. В умовах трансформації національної економіки, адаптації національного законодавства до права ЄС згідно з Угодою про асоціацію окремого дослідження потребує зміст та ознаки права на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації. Наслідком порушення такого права є не тільки майнові втрати для певного суб'єкта господарювання, а й порушення законних інтересів споживачів на придбання якісної продукції, зниження ефективності функціонування ринкової економіки в цілому. Захист порушених прав є основоположним конституційним принципом. Проте ефективність такого захисту визначається наявністю дієвих норм у спеціальному законодавстві, чітким визначенням змісту такого права щодо певних об'єктів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Слід зазначити, що у науковій літературі питанням захисту права в цілому та захисту прав на об'єкти права інтелектуальної власності зокрема присвячено велику кількість наукових досліджень. Зокрема, дослідженню змісту права на захист присвячено велику кількість праць як радянського, так і сучасного періоду. Це такі автори, як В. Грибанов [2], Л. Литовченко [3], О. Печений [4], А. Штанько [5]. Питання захисту окремих об'єктів права інтелектуальної власності досліджувалися М. Галянтчем [6], Г. Михайлюк [7], О. Підпригорою [8], Р. Шишкою [9], О. Штефан [10]. Проте наявність різних позицій щодо змісту захисту цивільного права в цілому, визначення такого права як самостійного, відсутність комплексних досліджень щодо права на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації як у цивільно-правових відносинах, так і у відносинах економічної конкуренції, вказують на доцільність дослідження за обраною темою.

Метою дослідження є конкретизація змісту та ознак права на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації.

Основні результати дослідження. Право на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації забезпечується певною групою міжнародно-правових та національних нормативно-правових актів. Такими актами є Паризька конвенція про охорону промислової власності, Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків, Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів та послуг для цілей реєстрації знаків, Лісабонська угода про найменування місць походження та їх міжнародну реєстрацію, Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС), Конституція України, Цивільний кодекс України, Закони України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», «Про охорону прав на зазначення походження товарів», «Про захист від недобросовісної конкуренції».

Зазначеною групою нормативно-правових актів забезпечується право на захист таких засобів індивідуалізації: торговельні марки (знаки для товарів і послуг), комерційні найменування, гео-

графічні зазначення. Слід зазначити, що Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» виходить з більш широкого переліку засобів індивідуалізації. Відповідно до ст. ст. 4-7 Закону порушеннями є неправомірне використання позначень, товару іншого виробника, копіювання зовнішнього вигляду виробу, порівняльна реклама. При цьому, до позначень Законом віднесено: ім'я, комерційне (фірмове) найменування, торговельні марки (знаки для товарів і послуг), рекламні матеріали, оформлення упаковки товарів і періодичних видань [11]. Всі ці види правопорушень Законом віднесено до неправомірного використання ділової репутації суб'єкта господарювання. У цивільному обігу як засоби індивідуалізації також захищаються права на домені імена, інші засоби індивідуалізації. Зокрема, право на ім'я може набути самостійне комерційне значення та використовуватися як торговельний бренд. Зазначене вказує, що Цивільний кодекс України та окремі спеціальні закони не містять вичерпного переліку засобів індивідуалізації. Так, окремий товар, його оформлення, упаковка можуть бути не захищені як об'єкти права інтелектуальної власності, проте ідентифікувати певного виробника товару для споживача. Або два суб'єкти господарювання можуть мати охоронні документи на певні об'єкти права інтелектуальної власності. У цьому випадку суд буде керуватися нормами законодавства про захист права економічної конкуренції. Так, у постанові Касаційного господарського суду від 24 вересня 2019 року у справі № 926/1307/18 застосовується поняття «пріоритету» в розумінні переважного права на користування результатами правомірної, добросовісної та чесної підприємницької діяльності, з огляду на відмінності в сферах регулювання за своїм правовим змістом не є тотожним поняттю «пріоритет» за Законами України «Про охорону прав на промислові зразки», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг». Реалізація положень наведених законодавчих приписів не пов'язана з наявністю чи відсутністю в особи, яка вважає свої права порушеними, охоронного документа, оскільки останні забезпечують захист від недобросовісної конкуренції, виходячи з першості у використанні позначення, що сприяє індивідуалізації суб'єкта господарювання.

Викладене свідчить про доцільність розгляду права на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації не тільки як елементу правового захисту інтелектуальної власності, а як самостійного суб'єктивного права.

Деякі автори відмежовують захист права інтелектуальної власності від захисту від недобросовісної конкуренції. Зокрема, В. К. Гіжевський, І. М. Скриник вказують на наступні відмінні ознаки: порушення інтелектуальних прав значно ширше за своїм обсягом, ніж незаконне введення в обіг товару з незаконним використанням об'єктів інтелектуальної власності; у випадку порушення норм законодавства про захист економічної конкуренції обов'язковою умовою є наявність статусу суб'єкта господарювання, що є конкурентами на певному ринку; є обов'язковим встановлення факту наявності такої умови визнання незаконного використання результату або засобу індивідуалізації актом недобросовісної конкуренції, як спрямованість дії одного з господарюючих суб'єктів на отримання переваг при здійсненні підприємницької діяльності [13, с. 135].

Представляється, що аргументи авторів стосуються не сутності права на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації, а підстав, форм та способів такого захисту. Зокрема, наявність додаткових ознак у випадку порушення законодавства про захист економічної конкуренції впливає не на можливість захисту як такої, а на вибір форми та способів захисту. Порушення законодавства про захист економічної конкуренції надає можливість обрання неюрисдикційної форми захисту шляхом звернення до органів Антимонопольного комітету України.

Системний аналіз положень Цивільного кодексу України, Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», «Про охорону прав на зазначення походження товарів», «Про захист від недобросовісної конкуренції» вказує, що суб'єкт, право на засоби індивідуалізації якого порушено, має можливість скористатися формами та способами захисту, передбаченими ст. ст. 16, 17, 20 Цивільного кодексу України [14], ст. ст. 20-22 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» [15], ст. ст. 23, 25 Закону України «Про правову охорону географічних зазначень» [16].

Норми спеціальних законів посилаються на загальні форми та способи захисту при порушенні таких прав. Неюрисдикційну форму захисту та спеціальні способи захисту передбачено Законом України «Про захист від недобросовісної конкуренції». Відповідно до ст. 30 Закону органи Антимонопольного комітету України у справах про недобросовісну конкуренцію приймають обов'язкові для виконання рішення про: визнання факту недобросовісної конкуренції; припинення недобросовісної конкуренції; офіційне спростування за рахунок порушника поширених ним неправдивих,

неточних або неповних відомостей; накладання штрафів; закриття провадження у справі [11].

Таким чином, є недоцільним відмежування права на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації у структурі прав інтелектуальної власності від права на захист економічної конкуренції. Додатковим аргументом є те, що відповідно до ст. 1 Паризької конвенції про охорону промислової власності об'єктом охорони промислової власності є патенти на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, знаки обслуговування, фірмові найменування та вказівки про походження чи найменування місця походження товарів, а також припинення недобросовісної конкуренції [17].

Проблемність визначення ознак права на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації обумовлена відсутністю єдності думок щодо сутності права на захист як такого: чи є право на захист однією з правомочностей у структурі суб'єктивного цивільного права, чи воно є самостійним, відособленим суб'єктивним цивільним правом.

Відповідно до традиційної концепції, сформульованої В. Грибановим, право на захист є складовою частиною суб'єктивного права. На думку В. Грибанова, з матеріально-правової точки зору, немає перешкод, щоб розглядати право на захист у його матеріально-правовому аспекті як одну з правомочностей суб'єктивного права [2, с. 106].

У сучасній теорії права структуру суб'єктивного права формують три правомочності: правомочність на власні позитивні дії, правомочність на чужі дії, правомочність домагання [2, с. 352-353].

У той же час, Л. Баранова, З. Ромовська зазначають, що у Цивільному кодексі України право на захист цивільних прав та інтересів закріплено як самостійне суб'єктивне право, яке виникає з підстав, визначених у ст. 15 Цивільного кодексу [18, с. 201; 19, с. 482]. На підставі детального аналізу різних концепцій змісту та місця права на захист у структурі суб'єктивного права, А. Штанько робить висновок про спірність кожної з наведених концепцій та неповне відображення сучасного стану юридичної науки. Одним із наведених аргументів автора є те, що наявні у межах захисних правовідносин суб'єктивні цивільні права (захисні) не можуть, відповідно, існувати у межах регулятивних правовідносин, оскільки відрізняються від них за видом таких прав, об'єктом, підставами виникнення, зміни і припинення тощо [5, с. 34].

Слід зазначити, що право як таке поділяється на об'єктивне та суб'єктивне. Якщо розглядати право на захист в об'єктивному розумінні, то воно є складовою об'єктивного права, оскільки гарантує реалізацію права та його поновлення у випадку порушення, невизнання або оскарження. Суб'єктивне право на захист є самостійним правом. Так, Ю. Андрєєв визначає цивільне право на захист в об'єктивному значенні як сукупність цивільно-правових, цивільно-процесуальних та інших процедурних норм, що регулюють відносини, пов'язані із захистом цивільних прав. У суб'єктивному значенні право на захист являє собою самостійне суб'єктивне цивільне право на захист, що виникає з моменту порушення (погрози порушення) регулятивного суб'єктивного цивільного права і виникнення правоохоронювального цивільного правовідношення, пов'язаного з усуненням перешкод у здійсненні суб'єктивних цивільних прав, попередженням цивільних правопорушень у майбутньому, припиненням правопорушень, що чиняться, відновленням і компенсацією вже порушених або оспорених суб'єктивних цивільних прав, притягненням правопорушника до цивільно-правової відповідальності, зміцненням правопорядку [20, с. 20]. В цілому погоджуючись з запропонованим визначенням, слід вказати на доцільність розмежування права на захист в матеріально-правовому та процесуально-правовому значеннях.

Висновки. Отже, право на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації в об'єктивному розумінні є складовою права на інтелектуальну власність, на захист від недобросовісної конкуренції. Суб'єктивне право на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації є самостійним правом.

Проведений аналіз дозволяє виділити наступні ознаки права на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації. Таке право доцільно класифікувати на об'єктивне та суб'єктивне. Об'єктивне право на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації характеризується сукупністю цивільно-правових норм, що регулюють відносини у сфері права інтелектуальної власності та економічної конкуренції та визначають підстави, форми, порядок та способи захисту такого права. Таке право поєднує у собі два складових елементи: захист права інтелектуальної власності та відносин економічної конкуренції. Суб'єктами такого права є суб'єкти господарювання. У той же час, реалізація права на захист у зв'язку з порушенням законодавства про захист від недобросовісної конкуренції забезпечує охорону прав споживачів, оскільки гарантує

їм наявність на ринку товару належної якості. Об'єктом такого права є відносини у сфері права інтелектуальної власності та економічної конкуренції. Суб'єктивне право на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації – це використання суб'єктом господарювання передбачених законом можливостей для поновлення, визнання чи присудження права на використання засобів індивідуалізації. Таке суб'єктивне право характеризується наступними ознаками: завжди передбачає здійснення активних дій, варіантність у виборі можливих форм та способів захисту.

Список використаних джерел

1. *The World's 100 Most Valuable Brands 2016: Behind The Numbers*. URL: <https://www.forbes.com/powerful-brands/list/> (Last accessed: 17.03.2020).
2. Грибанов В. П. Осуществление и защита гражданских прав. Москва : Статут, 2001. С. 107.
3. Литовченко Л. Право на захист цивільних прав та інтересів. Підприємництво, господарство і право. 2014. № 5. С. 20-24.
4. Харьковская цивилистическая школа: защита субъективных гражданских прав и интересов : монография. И. В. Спасибо-Фатеева, М. Н. Сибилев, В. Л. Яроцкий и др.; под. общ. ред. И. В. Спасибо-Фатеевой. Х. Право, 2014. 672 с.
5. Штанько А. Концепція права на захист як самостійного суб'єктивного цивільного права. Вісник Національної академії прокуратури України. № 2015. 2(40). С. 24–36.
6. Галантич М. К. Промислова власність: правові засоби охорони та захисту : монографія. Академія правових наук України, Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва. Київ : НДІ приватного права і підприємництва АПН України, 2003. 256 с.
7. Михайлюк Г. Цивільно-правові засади захисту прав на комерційні позначення. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2015. № 1. С. 32-37.
8. Підпригора О. Право на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту. Часопис цивілістики. 2012. Вип. 13. С. 39-48.
9. Шишка Р. Б. Охорона права інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект. Харків. Консум, 2002. 368 с.
10. Штефан О. Охорона і захист авторських прав: теоретичний аспект. Теорія і практика інтелектуальної власності. № 4. 2010. С. 3-17.
11. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 року № 236/96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#n24>. (дата звернення: 30.03.2020).
12. Постанова Касаційного господарського суду від 24 вересня 2019 року у справі № 926/1307/18. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/84482872> (дата звернення: 17.06.2019).
13. Гіжевський В. К., Скриник І. М. Недобросовісна конкуренція та захист прав інтелектуальної власності, шляхи вирішення проблем. Правничий вісник Університету «КРОК». № 29. 2017. С. 133-139.
14. Цивільний кодекс: Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>. (дата звернення: 17.06.2019).
15. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 року № 3689-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>
16. Про правову охорону географічних зазначень: Закон України від 16 червня 1999 року № 752-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14>. (дата звернення: 17.06.2019).
17. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року, ратифікована Законом України від 25 грудня 1991 року. URL: <http://www.intellect.ua/ukr/industrial-design/law/international/paris/1>. (дата звернення: 17.06.2019).
18. Приватноправові механізми здійснення та захисту суб'єктивних прав фізичних та юридичних осіб. В. Л. Яроцький, В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатеева та ін.; За ред. В. Л. Яроцького. Х., 2013. 272 с.
19. Ромовська З. Українське цивільне право: Загальна частина. К., 2005. 560 с.
20. Андреев Ю. Н. Механизм гражданско-правовой защиты: монография. М.: Норма : ИНФРА-М, 2015. 464 с.

References

1. *The World's 100 Most Valuable Brands 2016: Behind The Numbers*. URL: <https://www.forbes.com/powerful-brands/list/> (Last accessed: 17.03.2020).
2. Gribanov V. P. Osushhestvlenie i zashhita grazhdanskih prav. Moskva : Statut, 2001. S. 107.
3. Lytovchenko L. Pravo na zakhyst tsyvilnykh prav ta interesiv. Pidprijemnytstvo, hospodarstvo i pravo. 2014. № 5. S. 20.24.
4. *Har'kovskaja civilisticheskaja shkola: zashhita sub#ektivnyh grazhdanskih prav i interesov* : monografija. I. V. Spasibo-Fateeva, M. N. Sibilev, V. L. Jarockij i dr.; pod. obshh. red. I. V. Spasibo-Fateevoy. H. Pravo, 2014. 672 s.

5. *Shtanko A.* Kontsepsiia prava na zakhyst yak samostiinoho subiektyvnoho tsyvilnoho prava. Visnyk Natsionalnoi akademii prokuratury Ukrainy. № 2015. 2(40). S. 24–36.
6. *Haliants M. K.* Promyslova vlasnist: pravovi zasoby okhorony ta zakhystu : monohrafiia. Akademiia pravovykh nauk Ukrainy, Naukovo-doslidnyi instytut pryvatnoho prava i pidpriemnytstva. Kyiv : NDI pryvatnoho prava i pidpriemnytstva APN Ukrainy, 2003. 256 s.
7. *Mykhailiuk H.* Tsyvilno-pravovi zasady zakhystu prav na komertsii poznachennia. Naukovi zapysky Instytutu zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2015. № 1. S. 32-37.
8. *Pidopryhora O.* Pravo na zasoby indyvidualizatsii uchashnykiv tsyvilnoho oborotu. Chasopys tsyvilistyky. 2012. Vyp. 13. S. 39-48.
9. *Shyshka R. B.* Okhorona prava intelektualnoi vlasnosti: avtorsko-pravovyi aspekt. Kharkiv. Konsum, 2002. 368 s.
10. *Shtefan O.* Okhorona i zakhyst avtorskykh prav: teoretychnyi aspekt. Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti. № 4. 2010. S. 3-17.
11. *Pro zakhyst vid nedobrosovisnoi konkurentsii: Zakon Ukrainy vid 7 chervnia 1996 roku № 236/96.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#n24>. (data zvernennia: 30.03.2020).
12. *Postanova Kasatsiinoho hospodarskoho sudu vid 24 veresnia 2019 roku u spravi № 926/1307/18.* URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/84482872> (data zvernennia: 17.06.2019).
13. *Hizhevskiy V. K., Skrynyk I. M.* Nedobrosovisna konkurentsii ta zakhyst prav intelektualnoi vlasnosti, shliakhy vyreshennia problem. Pravnychi visnyk Universytetu «KROK». № 29. 2017. S. 133-139.
14. *Tsyvilnyi kodeks: Zakon Ukrainy vid 16 sichnia 2003 roku № 435-IV.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>. (data zvernennia: 17.06.2019).
15. *Pro okhoronu prav na znaky dlia tovariv i posluh: Zakon Ukrainy vid 15 hrudnia 1993 roku № 3689-XII.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689->
16. *Pro pravovu okhoronu heohrafichnykh zaznachen: Zakon Ukrainy vid 16 chervnia 1999 roku № 752-XIV.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14>. (data zvernennia: 17.06.2019).
17. *Paryzka konventsii pro okhoronu promyslovoi vlasnosti vid 20 bereznia 1883 roku, ratyfikovana Zakonom Ukrainy vid 25 hrudnia 1991 roku.* URL: <http://www.intellect.ua/ukr/industrial-design/law/international/paris/1>. (data zvernennia: 17.06.2019).
18. *Pryvatnopravovi mekhanizmy zdiisnennia ta zakhystu subiektyvnykh prav fizychnykh ta yurydychnykh osib.* V. L. Yarotskyi, V. I. Borysova, I. V. Spasybo-Fatieieva ta in.; Za red. V. L. Yarotskoho. Kh., 2013. 272 s.
19. *Romovska Z.* Ukrainske tsyvilne pravo: Zahalna chastyna. K., 2005. 560 s.
20. *Andreev Yu. N.* Mekhanyzm hrazhdansko-pravovoi zashchyty: monohrafiia. M. : Norma: YNFRA-M, 2015. 464 s.

Пекар А. О. Право на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації: зміст та ознаки

У статті досліджено сутність та ознаки права на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації. Аргументовано, що відмежування права на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації у структурі прав інтелектуальної власності від права на захист економічної конкуренції є недоцільним. На основі системного аналізу законодавства, наукової літератури та практики його застосування класифіковано таке право на право на захист в об'єктивному та суб'єктивному значеннях. Право на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації в об'єктивному розумінні є складовою права на інтелектуальну власність, на захист від недобросовісної конкуренції. Суб'єктивне право на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації є самостійним правом.

На основі проведеного аналізу виділено наступні ознаки права на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації. Об'єктивне право на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації характеризується сукупністю цивільно-правових норм, що регулюють відносини у сфері права інтелектуальної власності та економічної конкуренції та визначають підстави, форми, порядок та способи захисту такого права. Таке право поєднує у собі два складових елементи: захист права інтелектуальної власності та відносин економічної конкуренції. Суб'єктами такого права є суб'єкти господарювання. У той же час, реалізація права на захист у зв'язку з порушенням законодавства про захист від недобросовісної конкуренції забезпечує охорону прав споживачів, оскільки гарантує їм наявність на ринку товару належної якості. Об'єктом такого права є відносини у сфері права інтелектуальної власності та економічної конкуренції. Суб'єктивне право на захист від недобросовісного використання засобів індивідуалізації – це використання суб'єктом господарювання передбачених законом можливостей для поновлення, визнання чи присудження права на використання засобів індивідуалізації. Таке суб'єктивне право характеризується наступними ознаками: завжди передбачає здійснення активних дій, варіантність у виборі можливих форм та способів захисту.

Ключові слова: засоби індивідуалізації, недобросовісне використання, право на захист, об'єктивне право, суб'єктивне право, право інтелектуальної власності, недобросовісна конкуренція.

Pekar A. O. The right to protection against unfair use of the means of individualization: content and features

The article deals with the nature and features of the right to protection against unfair use of the means of individualization. It is argued that it is inappropriate to distinguish the right to protection against unfair use of the means of individualization in the structure of intellectual property rights from the right to protection of economic competition. Based on a system analysis of the legislation, scientific literature review, and the practice of its application, the right to protection is classified in an objective and subjective meaning. In its objective meaning, the right to protection against unfair use of the means of individualization is a component of the right to intellectual property, to protection against unfair competition. The subjective right to protection against the unfair use of the means of individualization is an independent right.

The following features of the right to protection against unfair use of the means of individualization are identified on the basis of the analysis. The objective right to protection against unfair use of the means of individualization is characterized by a set of civil law rules governing relations in the field of intellectual property rights and economic competition and determining the grounds, forms, procedure and methods of protection of such rights. This right combines two components: the protection of intellectual property rights and economic competition relations. The subjects of this right are economic entities. At the same time, the exercise of the right to protection in connection with the violation of the law on protection against unfair competition ensures the protection of consumers' rights, as it guarantees them good quality goods on the market. The object of this right is relations in the field of intellectual property rights and economic competition. The subjective right to protection against unfair use of the means of individualization is the use of a provided by law capacity to renew, recognize or award the right to use the means of individualization by an economic entity. Such subjective right is characterized by the following features: it always implies the implementation of active actions, the possibility of choosing the forms and methods of protection.

Keywords: means of individualization, unfair use, right to protection, objective right, subjective right, intellectual property rights, unfair competition.

DOI: 10.33663/2524-017X-2020-11-53